

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

M megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábnos polttör. egyzetési hirdetésnél 10 Hl., többzetési hirdetésnél 14 Hl. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 Hl. — Bélyegdíj 60 Hl. Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.	
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.		Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.	
Fél évre	4 kor.	A kiadók neveiben:		Kéziratokat nem küldünk vissza.	
Megyed évre	2 kor.	Lukonich Gábor dr.			
Egyes szám ára 20 fillér.		Bárdi György dr. Darnay Kálmán.			

A szabadság ünnepére.

Tüzzetek ki a nemzeti lobogót, ezt a drága szent jelvényét a magyarnak.

Szivetek oltárán gyujtsátok föl a szent lángot: a haza és szabadságszeretet vesztalángját.

Ez a szent láng folyja át egész lényeteket, éreztetek tüzének édes melegét, lássátok magas lobogását.

Érzitek? Látjátok?

Oh, akkor a lángnak büvös fényözönében soha nem látott képek rajzolódnak lelketek elé; képek, melyeket az örök mindenható Isten, a magyarok Istene alkotott az ő kiválasztott népének: a magyarnak.

Az éj sötétjéből bukkan föl a kelő nap. Enyhe sugarak hirdetik közeledtét. Végre megjelenik vakító arca, a ragyogó fényözön beárasztja a nagy mindenséget: az eleven élet pompájában ragyog, örvend mindenminden, mit előbb a sötétség halotti leple borított.

Százados sötétségben sinylődött az ember. Nem volt ez élet, csak tusa, csak vívódás a halállal. De az életnek győznie kellett. A szikra, mit a teremő Isten lehelt az ember lelkébe, el nem hamvadhatott. Gonosz kezek ki nem oltathatták, meg nem ölhettek...

Eötvös Károly Ramassetter Vincéről.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája —

Eötvös Károly *Utazás a föld körül* című gyönyörű munkáját azzal az ígérettel fejezte be, hogy meg fog emlékezni a sümegei kékfestőről is. Ígéretét gyorsan beváltotta. A pénzügyi tisztviselőknek egyesületében Budapesten szabad előadást tartott s ennek tárgya a mi nagy jótévőnk, *Ramassetter Vince* volt. Előkelő, fényes társaság hallgatta meg Ramassetter történetét, amelyet Eötvös az ő nagy szellemének, napfényes humorának színpompázó keretében szőtt.

Az elbeszélést az *Egyetértés* után a következőkben adjuk:

Előadását Eötvös annak a megmagyarázásával kezdte, hogy ki a gazdag és ki a szegény ember.

A felelet erre az egyszerű kérdésre igen uebész. Gazdag az — Eötvös szerint — akinek egy pár fillérrel többje van, mint amennyire szüksége van, akinek pedig kevesebbje van, mint amennyi kell, az szegény. Ebben a kérdésben különben a magyar közönség észjárása igen furcsa. Ha egy gazdag ember lesz még gazdagabb, akkor azt mondják reá: dolgozott. Ha szegény ember kerül valahogyan a meggazdagodás útjára: az lop. Ha zsidó ember fog vállalkozásokba: az üzérkedik, de ha ugyanezt egy mágnás teszi — az nemzetgazda. A régi idők viszonyai között ritka volt a meggazdagodás, de az elszegényedés is. E rövid elmés bevezető szavai után tért rá Ramassetter élettörténetére.

Fölragyogott a szabadság napja. Elűzte a multak sötétségét. Életre, igazi életre támasztotta az embert. Tüzenek átható melegétől egyszerre leolvadtak a szolgaság rabláncái. Teremtő erejétől megfogant és életre kelt a gondolat és a szó, az akarat és a tett. Leolvadtak a választófalak, megszületett a szeretet s ettől nyert életet az egyenlőség és testvériség isteni érzelmé.

Szent lelkesedés ragadta meg a sziveteket s midőn fölhangzott az Ur küldötteinek ihletett ajakáról az eskü varázslatos szöze, az egész ország utána zugta:

— Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!

Vérpirosan kél a nap. Sugarai szerte szállnak a nagy sikon. Amint tovalebbsenek, meg-megtörnek a fegyverek vasán. Két óriás táborat ébreszt életre a fegyverek visszaverődő fénye. Fölharsan a harcnak riadalmas, borzasztó zenéje. Megkezdődik a nagy harc, a szabadság és zsarnokság, a jök és gonoszok harca.

A szabadság, mire esküt tevének, titáni erőt ad a küzdőknek. A mese világ csodás legendái tárulnak szemünk elé. Az őskor félisteneinek harca újul meg új erővel, új változatban.

Elmondta Eötvös az ő ékes szavaival azt a beszélgetést, amelyet három évtizeddel ezelőtt folytatott Ramassetterrel, megtudandó minő uton módon szerezte meg azt az óriási vagyont. Ramassetter badacsonyi szőlőjében kedélyes poharazgatás közben mondta el az öreg milliomos meggazdagodásának titkát, amelyet Eötvös okulásképen megismertetett figyelmes hallgatóival.

Kicsiben kezdte Ramassetter és amikor már volt valami vagyona, hitelezni is kezdett. Egyszer azután valamelyik adósa fizetésképtelen lett. Eljött Pestre a pénze után, de bizony nem tudta azt megtalálni. Elkeseredett tönkrejutásán és azon gondolkodott, hogyan lehetne legkönnyebben, legolcsóbban megválni az élettől. A vízbe akarta ölni magát. Hogy ezt a tervét végrehajtsa, egy éjjel lement a Duna partjára. Ott összetalálkozott egy meggyébéli nemes urral, Inkey Kázmérral. A két földi, ott az élet és halál meggyében beszélgetni kezdett. Ebből a beszélgetésből megtudta Ramassetter, hogy Inkey kétszáz ezer forintot vesztett el a kaszinóban és mégsem öli meg magát, hanem kinegy külföldre szórakozni. Ezt én is megtehetem — gondolta Ramassetter. Amit gondolt, azt meg is tette. Kiment külföldre.

Beutazta Német-, Francia és Angolországot. Londonban a kikötőkben az Indiából érkező hajók kiraktározásánál az indigó-árut tanulmányozta, majd a magyar bornak akart piacot szerezni.

Az első dolga jól sikerült. Mikor hazajött, indigó-kereskedést kezdett folytatni és ez volt gazdagságának első forrása.

A szüz Máriás zászló elől lobog. Rajta a szabadság és honszeretet ragyogása tündökök. Nyomában az ifju hadsereg, heroszok serege, hogy vérét, életét áldozza azért a zászlóért, annak a zászlónak győzelméért. Mint fergeteg tör előre, s amerre jár vérrózsák borítják be a földet. De e rózsák az életnek, a győzelemnek tündöklő virágai.

A világ megáll, bámulva néz és csodálattal adózik a honvédek nagy harcának, a magyarok győzelmének és dicsőségének.

Isten próbára tette az ő kiválasztott népét. A maroknyi népre rázudult a zsarnokok tengernyi ereje, hatalma. Elbukott a haza és szabadság győzelméi zászlója. Sűrű nehéz fellegbe vonta magát a nap. A fény kialudt, a sötétség ismét elfoglalta birodalmát.

De a márciusi nagy napnak ereje meg nem törött. Erőt adott a nemzetnek — a szenvedésre, erőt és türelmet a kitartásra és reményt az új föltámadásra.

Légy hát üdvözölve te nagy, te szent nap, te csodatevő fényforrása a magyar népnek! Fényed bevilágol a jövő századaiba s ragyogó képet tár elénk: a szabad és független, az erős és boldog Magyarországot.

Majd egy Londonba kivándorolt Greger Miksa nevű magyar ember utján a magyar borokkal csinált nagyszerű üzleteket. De nagy vagyonának legnagyobb részét mégis csak a kékfestő árukon kereste. Minden vásáron ott volt és a folytonos utazgatásában állandó versenytársa volt egy gyolcsos tót, aki szebb, jobb és olcsóbb árukat tartott és így sikerrel tudott versenyezni vele. Elpanaszolta a baját az édesapjának, akinek tanácsára vándorkönyvet kért magának és beállott a gyolcsos tóthoz legénynek. Onnan azután hazakerült előbb egyedül, majd a gyolcsos tót szép leányával, akit feleségül vett, hozományul kapván a Dunántul 13 vármegyében az egyeduralmat.

Ez érdekes, változatos élettörténetet Eötvös páratlan előadásában hallva, még vonzóbbnak tűnik előttünk annak az embernek élettörténete és kegyelettel emlékezünk meg arról a nemes polgárról, aki halála után szülő városának hagyományozta becsülettel szerzett nagy vagyonát.

Az előadásnak az a része, ahol Ramassetternek leánykeresét, majd házasságát beszélte el Eötvös, legjobban lebilincselte a hallgatóságot, amely többször adózott elismeréssel a nagy elvezetért.

Még néhány érdekes anekdótát mondott el Eötvös a milliomos iparos életéből és végül befejezte nagyérdékű vonzó előadását, egy márványba vésendő életigazsággal, mondván: „a tisztességes hasznot föl kell venni még a porból is — ez a meggazdagodás titka.

A király és az iparosok.

A király meglátogatott egy asztalost, meg egy lakatos.

Thék Endrét és Jungfer Gyulát Budapest.

Megnézte, hogy mit csinálnak, beköszönt a műhelybe s azzal, amit látott, nagyon meg volt elégedve.

Nemcsak a katonaparádékat nézi meg a királyunk, hanem az iparosokat is, amint nehéz munkával megkeresik a maguk és az ország kenyerét.

Tudja, hogy azok a piszkos ruhájú mester emberek verik ki nagy fáradtsággal vasból, fából és mindenféle anyagból azokat a vékony aranyszálakat, melyek az aranyzsinórzatba kerülnek. Hiszen azoknál sem fenéki arany ám azért minden! Bizony a katonák is szegény emberek, több az aranyuk kívül a ruhán, mint belül. Hiába: szegény az ország.

De ha szegény is, egy-egy percre boldog és megelégedett.

Például akkor, mikor látja koronás királyát érdeklődni ügyes-bajos dolgai iránt. Az a vizit nemcsak annak az asztalostnak, meg lakatosnak szól, hanem egy egész nagy osztálynak, amely még mindig nem jutott kellő jelentőségre e kárpátok nemzet életszervezetében.

Még mindig sok kis ember van, aki vállát veregeti ennek az osztálynak, amellyel pedig őrül a király paroláz.

Ez a század, amelynek most mesgyéjét tpusunk, sok változást fog teremteni az emberiség felfogásában, sok régi bevett rendet megforgat és sok hiábavaló cifraságot a lomtárba dob.

Új égitest fog megjelenni a felízgatott emberség szeme előtt, felíz látomány lesz. felíz való, de annak jegyében fog folyni minden küzdelem, minden rendezkedés.

A kenyér lesz ez.

Bölcs, nagy fejedelmek jó korán hozzászoktatják nagyjait és kiesinyjeiket az égitest tiszteléséhez, a németek császára kereskedelmi utazást tesz keletre, öcsét küldi nyugatra, az angol ezerszámra oleti embereit a bányái privilégiumokért, ami királyunk bekében, édeségben, szeretetben országát Ferenc József látogatást tesz iparosainál, jó modorral tartván fenn a régi barátságát jövendőre.

Tanulságos dolgok ezek, szépek és tanulmányosak; ám ne csak gyönyörködjük szépségében a világ magas fejű népe, hanem tanuljon is belőle.

Levél a Szepességből.

Gölnicbányán, 1900. március 6-án.

Igen tisztelt szerkesztő úr,

Kedves barátom,

Szinte látom, hogy el fogsz csodálkozni soraim vételén s azt mondog magadban: „És mégis, hogy mozog a föld”, mert megembereltem magamat egy vidéki levél erejéig.

Dehát kedves barátom, ez mind annak a jele, hogy figyelemmel kísérek minden csekélyke kis mozgalmat, ami Sümegeben, e kedves kis fészeken megindul. Épen így eszembe tűnt, hogy annak a városnak a közönsége, mely minden szép és jóért rajong, még mindig mögöttem áll egy rendkívül fontos, mellőzhetetlenül szükséges és mondhatnám, kedves magyar-lazánkra nézve létkérdést kepező eszme felkarolásában a mi kis felvidéki cipzser városunknak.

Gölnicbánya kaszinója, — melynek tagjai sorában vannak olyan igaz magyarok is, kik magyarul egy árva szót sem tudnak, — egybangu határozatot hozott, hogy csak magyar terményt vásároljunk s pártolni fogjuk a magyar ipart a legcsekélyebb dologban is.

Nem tudok még egy olyan várost széles Magyarországon, hol ezt könnyebben keresztül lehetne vinni, mint épen a tősgyökeres magyar Sümegeben. Hiszen e szép eszme keresztül vitelére annyi eszköz áll rendelkezésére Sümege közönségének, hogy az eszme ott ölthet legelőbb testet.

Lapodban, kedves barátom, üsd meg a legnagyobb dobot, eseteld annak rendkívül fontos voltát, hogy miért kell, — hangoztatom, hogy kell pártolni — a magyar ipart. Minden nemzet harcra olyan fegyverrel, amelyet a körülmények a tisztességes boldogulás előmozdítására a kezébe adnak. Csak az a nép boldog, csak az művelt, amelyik gazdag, mert a szellemi téspe-dés, a műveltség hánya a szegénységgel jár karöltve. Gazdag pedig csak az az ország lehet, melynek van virágzó ipara, kereskedelme.

Ha a magyar közönség pártolása lendületet ad a magyar iparnak, nem csak át fog a-kulni, de emelkedni is fog kereskedelmünk, amely eddig majdnem csak abból áll, hogy a

magyar gazda nyers terményét eladja a külföldnek s azt feldolgozva drága pénzért vásároljuk vissza. Ami keveset feldolgoznak is hazai iparosaink, arra a rossz nyelvek azt mondják, hogy nem állja ki a versenyt. Nem ám, de miért? Annak mi magunk vagyunk az okai, nem iparosaink. Hogy miért, elég, ha csak a részvétlenséget, minden hazai termény negligálását említem. Azt hiszem, hogy ez bővebb magyarázatra nem szorul.

Próbáljunk csak meg egyszer igazán testtel-lelkel pártolni őket s ne csak mondjuk, de tegyük is meg, hogy nem vásárolunk mást, csak magyar terményt, akkor tapasztalni fogjuk, hogy megállja a sarat a magyar iparos. Anyagi támogatásunkkal nyújtunk nekik módot és alkalmat arra, hogy a külfölddel lépést tarthassanak s csak akkor és azokon törjünk pálcát, kiknél támogatásunk indolenciával találkozik. Nagyon elítélendő az a szülő, ki gyermekére, — a nélkül, hogy fáradságot vett volna magának az ellenkezőről meggyőződni, — egyszerűen azt mondja, nem érdemes őt taníttatni, nevelni, mert nem született irástudónak. Kísérletet kell tenni s ha minden törekvés hajótörést szenvedett, akkor..... irányt kell változtatni és nem lemondani.

Könnyen mondhatja valaki, hogy hiszen pártolnám én a magyar ipart s magyar kereskedelmi cikkeket vásárolnék, de hol, mikor kereskedőinknél nem lehet kapni? Ezen nagyon könnyű segíteni. Ha azt mondjuk, hogy csak olyan kereskedőnél vásároljunk, ki magyar cikkeket, gyártmányokat árul, bárki be fogja látni, s meggyőződhet róla, hogy kereskedőnk mily rövid idő alatt leszoknak a külföldi anyag dícsősítéséről s hazai cikkekkal szolgálnak ki bennünket.

Rázd fel Sümege közönségét a magyar ipar iránt tanúsított elfásultságából, hass oda, hogy a négyes-ületek, a kaszinó, polgári kör s a többi egyesületek mondják ki határozataikban a magyar ipar pártolását s buzdítsd őket lépten-nyomon, szívet nélkül, hogy ezt ne csak vallják, de tegyék is.

Légy, kedves barátom, ezen a téren mozgató szelleme Sümege nek s bár talán nebezen és lassan, de bizton hiszem, hogy fogsz eredményt elérni s majd meglátod, mily édes megnyugvást fog neked az a tudat szerezni, hogy szegény magyar hazánkat jobban, őszintebben nem szolgálhattad volna.

Igaz, hogy minden kezdet nehéz, de ne riadj vissza egy kis küzdelemtől s erősen hiszem, nem fog a pusztában elhangzani szavad ott, hol oly lelkes honleányok vannak, mint épen Sümegeben, kiknek eddig tanúsított nemes tettei feljogosítanak a beléjük vetett reményre.

Őszinte hived

Küzdő Árpád.

Szerkesztői megjegyzés. Lapunkban ugyszólván állandó tárgy a magyar ipar pártolása. Számos vezércikk, 2-ik cikk, apró közlemény, hír buzdította, sarkalta közönségünket, hogy csak azt pártolja, ami magyar. Csak hogy gyorsabban megindul Mohammed hegye helyéről, minthogy a megrogzött szokást, nemánonaságot elhagyja közönségünk. Mert hat ugyancsak megcsontosodott hiba nálunk a magyar ipar termékinek mellőzése. Nyakig elmerülünk a „nagy” politikába a mindennapi élet apró tozsalakodásaiba, lázas érdeklődéssel kísértük a Dreyfuss pör fejlődését és kísérjük az angol-búr háborút vagy a német-cseh piszkolódást oda át a szomszédban, de megfeledkezünk arról, ami bennünket legközelebb érdekel, ami saját vérünkbe, húsunkba, életünkbe vág: saját hazánk termékeinek és iparcikkeinek főlkarolásáról támogatásáról. Hiába, a magyar embernek sok idő kell, míg a közgazdasági iránt való érzéke kifejlődik. Biztaó jelek vannak, hogy végre fejlődni kezd. Ebben nagy része van a sajtónak is és mi ezután is kivesszük részüket úgy, mint eddig. Most pedig kalapot emelünk a hazafias, derék cipzserek előtt. Ujbold megmutatták hogy szívvel-lelkel magyarok. Kövessék e jó példát szerte az országban. Kövessék Sümege és vidéke is. Ellenkezőleg pirulnia kell a derék szépsi szászok előtt, kik német nyelven derékab magyarok, mint azok, kik magyar szóval ajkukon osztrak vagy egyéb külföldi iparcikket rendelnek.

A sümegei önkéntes tüzoltó-egyesület közgyűlése.

A sümegei önkéntes tüzoltó-egyesület évi rendes közgyűlést március 4-én tartotta meg. Ezen a működő tüzoltók majd teljes számmal megjelentek, míg a pártoló tagokat aüg egy-két tag képviselte.

Mojzer József elnök üdvözölvén a megjelenteket, a közgyűlést megnyitotta. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének fölolvása és hitelesítése után *Krisztinkovich* József főparancsnok részletes, minden fontosabb mozzanatra kiterjeszkedő jelentésben ismertette az 1899. évi lefolyását. E jelentés szerint a múlt évben 43 volt a működő tüzoltók száma, kikkel a parancsnokság az év folyamán vasárnap délutanonként 23 elméleti és gyakorlati tanítást tartott. Tűzhöz négy esetben vonultak ki. A tüzoltók gyors kivonulását nagyban hátráltatja az, hogy a szerkocsi és fecskendők szállítására késedelmesen kapnak fogatot. A vizszerzés — a legtöbb kuttanak kevés viztartalma miatt — bajjal jár. Ez

érdemben a parancsnokság indítványára megkeresi a közgyűlés a város előljáróságát és a képviselőtestületet, hogy a rendőrséget az előfogat gyors előállítására utasítsák s hogy a Sárallásnak már elhatározott kitisztogatását fogantatosítsák.

Az egyesület négy egyházi tünnepre vonult ki.

Közgyűlés egy, választmányi ülés öt volt, melyeken az egyesületet érdeklő különféle ügyeket intéztek el. A parancsnokság 17 tisztgyűlést tartott.

Tűzvizsgálatot két ízben tartottak. Többször pedig úgynevezett gyújtóvizsgálat volt, amelyen gyakran tapasztalták, hogy a szülők otthon nem léteben 4—5 éves gyermekek készséggel szolgáltak gyújtóval. Az egyesület megkeresi a város előljáróságát, hogy a lakosságot a gyújtóknak gondosabb megőrzésére hívja föl.

Tűzrendőri szolgálat június 15-től szeptember 10-ig volt, midőn egy-egy tiszt felügyelete és ellenőrzése alatt 2—2 tüzoltó és 3—3 polgári őr teljesítették az őrséget.

Az érdekes és az egyesület működéséről élénk képet festő jelentést a közgyűlés odaadó figyelemmel hallgatta s lelkes éljenzéssel vette tudomásul.

A múlt év számadását — Bánfi Alajos pénztáros a közgyűlésen meg nem jelenhetvén — ugyancsak *Krisztinkovich* József főparancsnok terjesztette elő. A bevétel 303 frt 37 kr., a kiadás 202 frt 24 kr. volt, maradt 101 frt 13 kr. Az egyesület vagyona alapokban, felszerelésben és épületben 6031 frt 85 kr., ezt azonban 1093 frt 40 kr. adósság terheli. A megvizsgált és helyesnek talált számadást a közgyűlés elfogadta és Bánfi Alajos pénztárosnak a fölmentést megadta.

A *Krisztinkovich* József főparancsnok által kezelt ruha-számadást *Kullemén Károly* dr. terjesztette elő. Befolyt 72 frt 58 kr., a legénységénél kinn van 28 frt 89 kr., összesen 101 frt 47 kr. E számadások is rendben voltak s a közgyűlés a főparancsnoknak a fölmentést megadta.

Az 1900-ra szóló költségvetést 640 k. 28 f. bevétellel és 494 frt 43 kr. kiadással a közgyűlés elfogadta s ennek kapcsán megkeresi a város képviselőtestületét, hogy évi 100 koronával az egyesületet támogassa. Erre a támogatásra annál nagyobb szükség van, mert ujabban a pártoló tagok száma megkevesbedett.

Számvizsgálókul újból *Hladny Jánost*, *Pozsonyi Józsefet* és *Scheiber Józsefet* választották meg. A megíreseedett alparancsnoki állást véglegesen *Holba Józseffel* töltötték be, osztályparancsnokul ismét *Simon Lajost* és *Gróf Lajost*, segédtisztul *Bricht Viktort*, másodszertárosul pedig *Krajcár Imrét* választotta meg a közgyűlés.

Több kevésbbé fontos ügy megbeszélése után *Mojzer József* indítványára a közgyűlés hálás köszönetét és meleg elismerését fejezte ki a parancsnokságnak buzgó működéséért.

Végül elnök megköszönte a megjelentek érdeklődését s az egyesületet összetartásra és kölcsönös bajtársi szeretetre buzdítva, a közgyűlést eloszlatta.

H I R E K.

FELHÍVÁS. Tisztelettel kérjük lapunk azon előfizetőit, akik hátralékban vannak, hogy ezt minél előbb beküldeni sziveskedjenek, mert a lap fenntartása tetemes anyagi áldozatba kerül s ennek csak úgy felelhetünk meg, ha előfizetőink is pontosan teljesítik kötelességüket.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

Március 15. A magyar szabadság korszakalkotó nagy napja, március 15-ike a jövő esztőtörtökön virrad a nemzetre. Ország-szerzte készülnek a nagy nap megünneplésére. Sümegeben a polgári kör és a katolikus legényegyesület tartják meg az ünnepet. Városunk lakosságát fölkerjük, hogy e napon lobogozza föl a házakat s ezzel adjon kifejezést annak a kegyeletnek, amivel szívében a nagy nap emlékének áldozik.

A vármegye házából. A nm. m. kir. belügyminiszterium f. évi március hó 2-án 25597/II. számú leirata szerint, a vármegyei tiszt, segéd-, kezelő- és szolgáló-személyzet törzsfizetésének emelésére a vármegye közönségét már a folyó évre 20518 korona állami javadal-mazásban fogja részesíteni, s felhívja a vármegye közönségét, hogy a törvény szerint megengedett legrövidebb határidőn belül megtartandó rendkívüli közgyűlésében ez érdemben határozzon. E célból f. évi március hó 18-án d. e. fél 10 órakor a vármegyeház gyűléstermben rendkívüli közgyűlés fog tartatni.

miniszter
iskolai r
segített

ter-Weiss
det a n
ségi me

meghívó

A s
tekintet
latának
ünnepli
tisztelt
delélt
kezdett
teríték
Mayer I
legkésb
kiek els
Sümege
bizottság
György
Hladny
Lukonich
János,
Schmidt

érvénye

nek ösz
letben a
sümegei
galsai kö
(Sümege)
Holub J
(Sümege)
mihályfi
Zsigmond
(Türje).H
József (G
zala-szen
zala-szen
elnök Be
Peter (Z
kut), p. ta
Kimmer

Miv

fognak
szűt öv
vett állan
írása kör
és pontos
évben tel
kíható kö
tossága n
mány azo
megválasz
engedett
eme font
ket hazaf
a tényleg
teljesítik.

— A
gató vála
ögröp elm
állapított
koronát o
nép- és v

— A

lését má
nyes 128
Eitner Sá
ségét meg
tásra hív
Gáspárt v
zárószáma
elfogadta
képest a
42 kr. t
szintén el
sét. E sze
után 12 f
tartaléktól
nyugdíj-tö
segítő egy
kola könyv
leányiskol
viselőknél
kezték me
lalkozott
Ezeknek e
nök javasl
500 koron
koronára é
koronás tá
160.000 k
40.000 kor
törlesztik.
terhelése
400 koron
koronás tá
tárgysoroz
a gyűlés k
mat megk

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Németh* Mihály alsólendvai polgári iskolai rendes tanítót a nagykanizsai államilag segített polgári iskolához helyezte át.

— **Ügyészi megbízott.** Az igazságügyminiszter *Veisz Lajos* dr. nagykanizsai gyakorló ügyvédet a nagykanizsai ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul nevezte ki.

— **25 éves jubileum.** Vettük a következő meghívót:

A sümegi járás közönsége fősztaligabirójának, tekintetes *Füsk Gyula* úr közigazgatási szolgálatának 25-ik évfordulóját f. é. március hó 17-én ünnepli meg, mely ünnepélyre t. c. uraságot tisztelettel meghívja a rendezőség. Az ünnepély délelőtt 10 órakor a Kaszinó nagytermében veszi kezdetét. Délután 1 órakor társas-ebéd lesz (egy teríték ára 3 frt), melyen leendő részvételét Mayer István th. fősztaligabiró úrhoz Sümegben, legkésőbb e hó 12-ig kérjük bejelenteni. A vidékiek elszállásolásáról a rendezőség gondoskodik. Sümegben, 1900. évi március hó 4-én. A rendezőbizottság: Bánfi Alajos, Barkóczy Károly, Bárdi György dr., Eitner Zsigmond, Fischer Ignác dr., Hladny János, Horvát Ede, Kellenen Károly dr., Lukovich Gábor dr., Mayer István, Németh János, Pozsonyi József, Sümegi Tivadar, Schmidt Pál.

— **Választók összeírása.** Az 1901. évre érvényes bírói képviselő választók névjegyzékének összeírását a zala-szentgróti választó kerületben a következő küldöttségek eszközlik. 1. A sümegi, csabrendeki, káptalanfai, bazsai, ukki és galsai körjegyzőségekre: elnök Eitner Sándor (Süveg), r. tagok dr. Bárdi Ferenc (Süveg), Holub János (Szegvár), p. tagok Sümegi Tivadar (Süveg), Rohrer János (Galsa). 2. A góganfai, mihályfai és türjei körjegyzőségekre: elnök Szücs Zsigmond (Derges), r. tagok Zdrávi Árpád (Türje), Hayden Sándor (Szalapa), p. tagok Semetke József (Góganfa), Lohonya Elek (Mihályfa). 3. A zala-szentgróti, zalabéri, aranydi, zala-koppányi, zala-szentlászlói és zala-csányi körjegyzőségekre: elnök Bezerédj László (Görbő), r. tagok Botffy Peter (Zala-Szentgrót), Ányos Kálmán (Köveskut), p. tagok Martincsevics István (Zala-Koppány), Rimmer Lajos (Z.-Szt.-László).

Mivel a folyó évben a választók teljesen újból fognak összeírni és az ezen összeírás alapján készült névjegyzékek lesznek a szó igazi értelmében vett állandó névjegyzékek: ezért a választók összeírása körül minden tekintetben azzal a gondnal és pontossággal kell eljárni, amellyel azt a folyó évben teljesítendő és az évek hosszú sorozatára kiható következményű intézkedések különös fontossága megköveteli; miért is a központi választmány azon várakozásának ad kifejezést, hogy a megválasztott kiküldöttek a törvény által megengedett megosztás által kitelhetőleg könnyített, eme fontos megbízatásukkal összekötött teendőiket hazafias kötelességérzetből folyó készséggel a tényleges valóságnak megfelelően és pontosan teljesítik.

— **A dunántúli közmívelődési egyesület** igazgató választmányára március 8-án Pallavicini Ede ögróf elnöklete alatt gyűlést tartott. Ezen megállapították az évi költségvetést, e szerint 16.000 koronát osztanak ki ovóiskolák fenntartására, nép- és vándorkönyvtárak létesítésére.

— **A sümegi takarékpénztár** 30-ik közgyűlését március 4-én tartotta, melyen 17 részvényes 128 részvényi képviselőben volt jelen. *Eitner* Sándor igazgató a gyűlés határozatképességét megállapítván, a közgyűlést elnök választásra hívta. Elnökül egyhangulag Gyömöre Győzőt választották meg. A közgyűlés úgy a zárószámadást, mint az igazgatóság jelentését elfogadta s a felügyelő bizottság javaslatához képest a fölmentést megadta. A 7120 frt 42 kr. tiszta nyeresemény felosztására nézve szintén elfogadta az igazgatóság előterjesztését. E szerint osztalékra 40000 frt. részvénytőke után 12 frtjával 400 részvényre 4800 frt., a tartaléktőke gyarapítására 2081 frt 67 kr., a nyugdíj-tőke emelésére 142 frt., a sümegi realiskola segítő egyesületének III. részlet 20 frt., az elemi iskola könyv- és ruhabeszerező alapjára 50 frt., a felső leányiskola könyvalapjára 26 frt. 75 kr. A tisztviselőknél buzgó működéséről elismeréssel emlékeztek meg. Ezután a közgyűlés tüzetesen foglalkozott az új 80 éves ciklus megalapításával. Ezeknek egyik főmozzanata *Eitner* Zsigmond alelnök javaslata volt. E szerint a 400 részvényt 500 koronában megállapítva, a tőkét 200.000 koronára emelik. E mellett létesítenek egy 16000 koronás tartaléktőkét is. A 200.000 koronára 160.000 korona rendelkezésre áll, a hiányzó 40.000 koronát évről évre a tiszta jövedelemből törlesztik. Ekképen a részvényesek újabb megterhelése nélkül elérik, hogy a most kiállított 400 koronáról szóló ideiglenes részvényt 500 koronás végleges részvényre cserélhetik ki. A tárgysorozat elintézése után *Gyömöre* Győzőnek a gyűlés köszönetét fejezte ki, aki viszont a bizalmat megköszönve, a gyűlést bezárta.

— **Nagy idők tanuja.** Hullnak, egyre hullnak a magyar szabadságharc dicső névtelen hősei, akik a hívó szóra fegyvert ragadva, kiálltak a csatásokra, hogy vérvérrel, életükkel védelmezzék „ezt a dicső, szép országot”. Városunkban f. hó 8-án hunyt el Bógor Antal földmives, 48-as honvéd. A bajtársnak megadták a végső tisztességet a városunkban élő 48-as honvédek is, kik közül többen kikisérték a végső nyugalom helyére. Legyen áldott emléke a nagy idők tanujának!

— **Színház.** Közönségünk élénk műpártolásának adta tanujelét *Halmay* társulatával szemben. Midőn meggyőződött, hogy a pártolásra érdemes társulattal áll szemben, elfeledve a lefolyt évek csalódásait, melegen karolta föl a színészet ügyét. A fokozott érdeklődés, mint lapunk mult számában megirtuk, a *Szulamith* előadásán nyilvánult meg először. Utánna a vasárnapi délutáni előadás telt ház előtt folyt le, amelynek zömét a tanuló ifjuság szolgáltatta. *Himfy* dalait adták s a társulat becsületét kell följegyeznünk, hogy oly buzgalommal játszottak, mintha esti előadás lett volna. Ez szinte meglepett, mert az eddigi társulatok délutáni előadásai csak amolyan „nesze semmi, fogd meg jól” előadások voltak. Vasárnap este *Beöthy* László és Rákosi Viktor az *Aranylakodalom* című jubileumi darabja került színre. Hétfőn a *Görög rabsláza* angol operett, kedden pedig *Bokornak* a népszínházban 25 előadást imént megírt darabja, a *Kuruc-furfang* került színre. Mind egyik darab telt ház előtt folyt le. A két utolsó darabban az érdeklődés középpontja *Halmay* volt, aki a *Szulamith*-ban meghódítva a közönséget, folyton a közönség feszült érdeklődésének és tüntető óvációjának tárgya volt. Mellette kiváltak a társulat jobb erői: Tuboly Klementin, Kövi Juliska, Tisztai, Sárközi, Szabó, Nagy és Gabányi. Utolsó előadásul *Hugó* Károlynak a *Báró és bankár* című darabját adták Tuboly Klementin jutalomjátékául. Az előadáson kevesebb számú közönség jelent meg, Hja! nálunk is divik a felfogás: Nevetni, nem sirni akarunk a színházban. Ez előadás is teljesen kielégítette a közönséget és sokszor tapsolta lámpák elé a darab főszereplőit: Tubolyt, Szabót és Halmayt. Másnap a társulat Zala-Egerszegre távozott, ahol csütörtökön este szintén a *Mosgó fényképek*-kel kezdte meg az előadások sorozatát.

— **Azok a „jó” szászok.** Csak nem akarnak észretérni a szász atyfiak, akik századokon által a magyar nemzet jóvoltából megőrizték nemzetiségüket, nyelvüket, vagyonukat. Elfeledkezve a halálról, a nemzet és törvényei iránt való tiszteletéről, úgy viselkednek, mintha most is ősapáik hazájában élnek. Erről állitanak ki nap-nap után szegénységi bizonyítványt. Ime a legújabb sütető:

Nagy-Szeben város tanácsa, német aláírásal és magyar köriratu pecséttel ellátott bizonyítványt küldött a zalaszentgróti járás fősztaligabirójához hivatalos használatra. A bizonyítvány szövege így hangzik:

Mz. 2815/1900. In Militärsache Stempelfrei.

SITTENZEUGNISS.

Es wird hiemit ämtlich bestätigt, dass Emerich Ujváry k. ung. Post- und Telegrafendienstpraktikant aus Győr, während seines hiesigen Aufenthaltes polizeilich und gerichtlich unbeanstandet ist.

Hermanstadt, am 21. Feber 1900.

(PECSÉT:)

Nagy-Szeben város tanácsa.

Der Magistrat:
olvashatlan aláírás.
Bürgermeister
olvashatlan aláírás.
Obernotar:
olvashatlan aláírás.

Ezt a bizonyítványt, mint figyelembe nem vehetőt, nevezett tanácshoz a szolgabíróóság igen helyesen visszaküldötte azzal, hogy Magyarországon a hivatalos nyelv a magyar és magyarországi köztisztviselőnek németül tudnia nem kell. Elég rosszul van, hogy Magyarországon még most is idegen nyelven állitanak ki közhivatalok okmányokat.

— **Halálozás.** Nagy Lászlóné, született Botka Rózsa folyó hó 7-én este 8 és fél órakor életének 36-ik, házasságának 17-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után Zala-Egerszegben elhalt. Temetése f. hó 9-én volt.

— **Szülő- és borgezdasági tanfolyamok néptanítók részére.** Tapolcán a folyó évben is 4 hétre terjedő szülő- és borgezdasági tanfolyamot rendez a földmívelésügyi miniszter. A tanfolyam négy hétre terjed. Tavasszal április 23-tól május 6-ig, ősszel október 11-től 24-ig tart. A tanfolyamokra első sorban oly néptanítók fognak felvételni, akik tekintet nélkül arra, vajjon állami, községi vagy felekezeti iskoláknál vannak-e alkalmazva, oly községben működnek, ahol a filoxera a szőlőket már elpusztította vagy nagy

mértékben pusztítja s ahol a lakosság első sorban a szőlőmívelésre, illetőleg az elpusztult szőlők felújítására van utalva. A felvett tanítók utiköltségeik s a lak- és élelmezési költségek fedezésére az egész 4 heti tanfolyam tartamára egyenkint 60 frt átutalást kapnak, mely összegnek felét a tavaszi, másik felét pedig az őszi tanfolyam első napján szabályszerű nyugtájukra, a tanfolyam vezetője, fog az illetőknök ki fizetni. Felhívtnak azok a néptanítók, akik ezeken a tanfolyamokon résztvenni óhajtának, hogy 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeiket, amelyben életkoruk, nyelvismeretük, tényleges alkalmaztatásuk valamely nyilvános népiskolánál, s a szülő- és borgezdaság terén esetleg történt eddigi működésük is fölemlítendő, — s e körülmény közvetlen iskolai hatóságok által is igazolandó, — *folyó évi március hó 25-ig az illetékes kir. tanfelügyelőjük útján, az illetékes kerületi szőlészeti és borgezdasági felügyelőhöz nyújtsák be.*

— **Halál utközben.** Özv. *Weber* Józsefné 63 éves magánzó, türjei lakos f. évi március hó 7-én délután vejevel *Koller* József türjei lakossal ennek leányának, *Koller* Mária postamesternek látogatására kocsin Kis-Görbőre ment. Az asszony egész délután jól érezte magát és vigkedélyű volt. Este 8 órakor ismét kocsiára ültek, hogy haza menjenek Türjére. Az asszony a kocsin is kedélyesen elbeszélgetett. Alig érték ki azonban a községből, mellőtte ülő veje észrevette, hogy anyósa szótalan és a hozzá intézett kérdésekre feleletet nem ad. A kocsihoz rázni kezdték, de csakhamar meglepetve vették észre, hogy az asszony meghalt. — Az orvosrendőri vizsgálat a halál közvetlen okául szívzselhódást állapított meg.

— **Az új ötkoronások.** Az ötkoronás pénzdarabokat már legközelebb kibocsátják. Az ötkoronások ezüstből készültek s általában olyan verésűek, mint a koronák. Az osztrák és a magyar pénzen az egyik oldalon az uralkodó arcképe van, a másik oldalon pedig a magyar pénznél a korona, az osztrák pénznél pedig a kétfejű sas van bevésvé. Az új pénz aránylag nem nagy. Körülbelül akkora, mint a tallér, tehát kisebb, mint a régi kétforintosok és kisebb, mint az öt márkás, illetve öt frankos pénzdarabok. Ezüsttartalma olyan arányú, mint a forinté.

— **Az adósk érdekében.** Az igazságügyminiszterium némsókára új rendelkezést bocsát ki, amelynek bizonyára leginkább az adósk fognak megörülni. A főbb pontok a következők: Az árverési hirdetményben nem lesz feltüntetve az adós neve, csak az ügy száma, összeg, becsérték, az árverés tárgya, ideje és helye. 2. A hivatalos lapban az árverések csak 2000 koroná becsértéken felül tételnek közzé. Ezzel az utóbbi intézkedéssel a végrehajtási költségeket csökkentik, az előbbi pedig tisztán az adósk érdekeit védi, miután a nagyon sokszor önhibáján kívül bajba került adóst megkíméli attól, hogy a nevét egy árverési hirdetés keretében publikálják. Annyi bizonyos, hogy nem az a fontos, kinél ki akar árvereztetni, hanem az a fődolog, hogy mit és hol árvereznek. Az árverések kilencven százalékát úgy sem tartják meg. A végrehajtást szenvedőket tehát megkíméli attól, hogy vastag betűkkel figyelmeztessék:

— Szégyelje magát!

Ha akadnak olyanok, akik nem fogadják valami szívesen ezt a reformot, azok bizonyára csak a hitelezők lesznek. Igaz különben, hogy a hitelezők háromnegyed része egyuttal adós is.

— **Az alapmenetesség fokozása.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a kis-cell-csáktornyai vonal boba-ukki és az ukk-tapolcai vonalon a vonatok menetességét óránként harminc kilométerről harmincöt kilométerre emeljék föl.

— **Nélkülözhetetlen házigyógyszer a Pserhoffer féle vertisztító lábdacsok,** melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghiresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségeknek. Saját érdekben cselekedjék mindenki, ha állandóan készletben tartja a lábdacsokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tükercs, mely 6 doboz á 15 lábdacs 1 frt 05 kr. A pénz előzetes beküldés után 1 tükercset 1 frt 25 kr-ért, 2 tükercset 2 frt 30 kr-ért, 3 tükercset 3 frt 30 kr-ért küld bármintve *Pserhoffer* J. gyógyszerészára, Bécs, I., Singerstrasse 15.

— **Egy ezres bankó története.** A mult évben Nagykanizsán három és félszáz börtönre ítéltek egy tiszt szolgát, mert abba a gyanuba keveredett, hogy egy nagykanizsai kereskedőnek, *Dobrin* Rezsőnek 1000 frtját, melyet ez elvesztett, megtalálta és magának megtartotta. A szegény katonára hiába erősitgette, hogy ártatlan, nem hittek el neki és bírái elítélték, sőt már le is állt egy évet. Történt pedig e napokban, hogy egy kollátszegi parasztasszonynak, aki a halálán volt, nagyon háborgott a lelkiismerete és egy

házipásztornak, Péter, murakereszturi apátplébánosnak meggyónt, átadta neki azt az 1000 forintot, melyet ő tavaly megtalált. Ezután bünei adól föloldozva megkönnyebbülve halt meg. Az apátplébános bevitte a pénzt tulajdonosának, Dobrin Rezsőnek, a ki valami fondorkodásra gondolt és az elveszettnek hitt pénztől ugyan még sokszor álmódott, de számot rá nem tartott. Ahg akart hinni a szép hangzású jó hírek. A tulajdonos megkapta pénzét és adott róla hitelt elismervényt is, a murakereszturi egyháznak pedig lálából 50 forintot adományozott. De ki adja vissza a szegény rab katonának az ő börtönben töltött egy esztendejét?

Régiások. Néhány érdekes régiséggel gyarapodott újabbán Darnay Kálmán sümegei múzeuma. Egy-egy gerezes és nyolcszögű buzogány, két harci fejsze, két Árpád-kori zablá, honfoglaláskori hadi csákány és három középkori sarkantyú. E tárgyak Csabrendek és Tátika vidékéről valók s forgatás alkalmával kerültek napfényre.

A maláta-kávé bevezetéséről, amely körülbelül egy évtizeddel ezelőtt megkezdődött és ma már az egész művelt világban elterjedve van, mindinkább bebizonyul, hogy azt jótékony hatás kíséri, úgy a nemzetgazdaság, mint az egészség javára. Megbecsülhetetlen az a megakarítás pénzértékben és a jólétnél az az előmozdítása, amelyet a Kathreiner-cég az ő egészséges honi kávéitalának általános bevezetése által elért. Nem is állunk már messze attól az időtől sem, amikor a Kathreiner-féle Kneipp malátakávé, mint kitűnő pótkávé a babkávéhoz, vagy ott, ahol orvosi rendelet folytan a babkávé használatát mellőzni kell, teljesen tisztán élvezve, minden családnál otthonos lesz. Bizonyára örömmel üdvözölhető az a háziasszony, aki mindennapi szokásaitunk eme egészségi javulását övének üdvére bevezeti vagy bevezette és azt előmozdítja.

Közgazdaság.

Ujonnan betelepített hegyi szőlők fejlődését igen jól elő lehet mozdítani műtrágyák alkalmazásával; és pedig vagy chilisalétrómmal, vagy ha elég meszes a talaj, kénsvavas ammóniakkal és szuperfoszfáttal. A chilisalétrómból magyar holdanként 60—70 kilogrammot, a kénsvavas ammóniából 100 kilogrammot, a szuperfoszfátból 125 kilogrammot kell adni. — A szuperfoszfátot most is el lehet szórni, ellenben a chilisalétrómot csak tavasszal a nyitás után.

A cukorrépa termés mennyiségének és minőségének fokozására jótékony hatást gyakorol a chilisalétrómmal és szuperfoszfáttal külön-külön való alkalmazása és pedig úgy, hogy a szuperfoszfát vagy késő ősszel, de még a fagy beállta előtt szórandó, ki az őszi mély szántásra, szelcsendes, csapadéokra hajló időben azzal a céllal, hogy az őszi és téli nedvesség behatása alatt a vízben oldható foszforsav a talaj legfelsőbb rétege által abszorbeálható legyen, vagy pedig kora tavasszal, a hóolvadások alkalmával. A holdanként adandó mennyiség 80—200 kg. között váltakozhat. — A chilisalétrómmal pedig részletekben adandó és pedig az első részlet tavasszal, közvetlenül a vetés előtt, a második a kikelés után, a harmadik pedig az egyezés után. — Egy egy részlet 20—25 kg. lehet.

Takarmanlykel elnevezése alatt egy új s eddig még alig ismert növény varietást kezdnek az ország délnyugati részében felkarolni, s a természettel elért sikerek remélni engedik, hogy a növény általánosabb elterjedést fog nyerni, amit egyébként meg is érdemel, mert nagy táplálékértéke, a tejkiválasztásra gyakorolt kedvező befolyása, a talaj iránti igénytelensége, egyes varietásainak a klíma iránti érzéketlensége, s nagy terméshozama mind oly körülmények, melyek különösen nagyobb tehéneszetű biró gazdaságokban előnyére szolgálnak. — Különböző varietásai közül különösen az elágazó és a fodros levelű kel kedveltek. — Termesztésénél úgy járnak el, hogy a melegágyban nevelt palánták május hó első napjaitól kezdve egész május hó derekig 50 centiméter sor s ugyanannyi növénytávolságra ültetnek ki. — Junius hó folyamán a kapálást s júliusban a töltögetést eszközölik. Ott, ahol fejlődésében kissé elmaradt volna, ugyancsak június hó folyamán az egyes fűvek körül megporhanyított földbe homokkal vagy finom földdel kevert chilisalétrómot hintonak el, s ugyanekkor a rovarok által elpuhult egyedeket is pótolják. — Augusztus dereka táján már szedhető levele, s e szedés a késő ősziig 3—4 ízben is folytatható.

Lovak és szarvasmarhák részére megbecsülhetetlen póttakarmanlyt szolgáltat a lóbabó, melynek szemét megdarálva adják. E proteindús növény a gabona-vetésforgóban az utolsó helyet foglalhatja el a gabona után s mélyreható gyökérezetével a talaj fizikai állapotát annyira javítja, hogy minden növény kitűnően díszlik utána. Homok talajon termelve az istállótrágyán kívül káli és foszfortrágyát is kíván, mely anyagok kedvezően hatnak a szentermés mennyiségére és minőségére. Április hó első

napjaiban kell elvetni 24—26 cm. sorlávolságra. A holdankénti vetőmennyiség 150—200 liter.

A talajerő fenntartása céljából kívánatos, sőt szükséges, hogy minden gazda táplálékanyag-mérleget készítsen gazdaságának minden egyes táblájáról. Csakis ily mérlegből tűnik ki az, hogy a termékek által elvont legfontosabb ásványi alkotórészek, nevezetesen a foszforsav, káli és nitrogén mennyisége mekkora, s hogy helyes irányban s mértékben történik-e a visszapótlás. Készítésénél, minden egyes a gazdaságban termelt növénynek kat. holdankénti átlag terméséveendő figyelembe, továbbá az általuk elvont nitrogén, foszforsav és káli kilogrammokban kifejezve, s azonkívül a termelt istállótrágyának s egyéb felhasznált természetes és műtrágyának táplálékanyag-tartalma; ezen adatok összehasonlításából származó különbözet azután mesterséges trágyák vásárlása, illetve felhasználása által egyenlítendő ki.

Tisztelet annak, akit illet!!

1898. augusztus 11-én Altónából a következő levél érkezett:

Franz Wilhelm gyógyszerész urnak
Neunkirchen, (Bécs mellett.)

Én már 70 éves vagyok és már 10 év óta csukló-reumában, ugyancsak aranyos csomókban szenvedtem. Nem találtam sehol segítséget; végre a Wilhelm **antiarthritus, antirheumatus vértisztító** teáért fordultam, melynek használata után 3 hét alatt teljesen megszabadultam a bajomtól.

Ezek után úgy Önnek, valamint a grófnénak, kinek köszönetét az újságokban olvastam, — ez uton mondok hálás köszönetet.

Teljes tisztelettel

I. **Christ Ackermann**
magánzó,
4-7. **ALTONA, (Hamburg mellett.)**
Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógyszerárban.

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM
KLASSIKUS KÖNYVE, A LEG-
GAZDAGABB TÖRTÉNELMI
KEPTÁR

Hízenkét kötetben

Eddigelő három kötet jelent
meg. — Négyhavonként jön
egy-egy kötet

Hívabhat a prospektus, melyet mindenki
ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók
közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás

csekély havi

részletfizetésre

o rendelésnap segélye-

vel, mely kivágandó

és levelezőlapra ra-

gasztva, hozzánk be-

küldendő.

Révai Testvérek

Irodalmi Intézet

Részvénytársaság

Budapest VIII., Üllői-ut 18.

Ennél megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságától Budapestre a

Nagy Képes Világtörténet

csimű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevém, hogy eddigelő három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestre a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és annak be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesnek válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és listánál arányában szállítandók.

Név:

Kelt:

Állás: